

UCHWAŁA Z DNIA 28 WRZEŚNIA 2004 R.

SNO 35/04

Przewodniczący: sędzia SN Andrzej Deptuła (sprawozdawca).

Sędziowie SN: Tadeusz Wiśniewski, Maria Tyszel.

Sąd Najwyższy – Sąd Dyscyplinarny w sprawie sędziego Sądu Rejonowego w po rozpoznaniu w dniu 28 września 2004 r. zażalenia obrońcy na uchwałę Sądu Apelacyjnego – Sądu Dyscyplinarnego z dnia 23 kwietnia 2004 r. sygn. akt (...) w przedmiocie zezwolenia na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej

podjął uchwałę:

u t r z y m a ć w m o c y zaskarżoną u c h w a ł ę.

U z a s a d n i e n i e

I. Uchwałą z dnia 23 kwietnia 2004 r. sygn. akt (...) Sąd Apelacyjny – Sąd Dyscyplinarny zezwolił na pociągnięcie sędziego Sądu Rejonowego do odpowiedzialności karnej sądowej za czyn polegający na tym, że przekroczyła ona uprawnienia poprzez usunięcie, w okresie od dnia 8 marca 2001 r. do dnia 10 maja 2001 r. w A. z akt sprawy V RC 1202/00 Sądu Rejonowego, wyroku wydanego w dniu 8 marca 2001 r. przez skład sędziów, któremu przewodniczyła, uwzględniającego powództwo Magdaleny S. przeciwko Jackowi S. o zaprzeczenie ojcostwa córki Weroniki, którym nie miała prawa wyłącznie rozporządzać i wydanie w dniu 10 maja 2001 r. w tejże sprawie drugiego wyroku oddalającego powództwo, czym działała na szkodę interesu prywatnego – tj. za czyn z art. 231 § 1 k.k., art. 276 k.k. w związku z art. 11 § 2 k.k.

Tym samym Sąd Apelacyjny – Sąd Dyscyplinarny uwzględnił wniosek Prokuratora Okręgowego o uchylenie immunitetu sędziowskiego sędziemu Sądu Rejonowego.

II. Powyższą uchwałę zaskarżył obrońca sędziego zarzucając:

1. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę uchwały, mający wpływ na jej treść, a polegający na wadliwej ocenie materiału dowodowego, jego wartości i znaczenia przesłanek, które legły u podstaw bezzasadnego przyjęcia, iż zarzucany sędziemu Sądu Rejonowego czyn stanowi przestępstwo i konsekwencją takiego stanowiska było bezpodstawne zawieszenie jej w czynnościach służbowych i obniżenie wynagrodzenia o 25 %;
2. obrazę przepisów postępowania, tj. art. 4 i 7 k.p.k., która mogła mieć wpływ na treść orzeczenia, polegającą na uwzględnieniu tylko dowodów przemawiających na niekorzyść sędziego, pomijając dowody przemawiające na jego korzyść.

W zażaleniu sformułowany został wniosek o uchylenie zaskarżonej uchwały, odmowę zezwolenia na pociągnięcie sędziego Sądu Rejonowego od odpowiedzialności karnej – sądowej.

III. Sąd Najwyższy – Sąd Dyscyplinarny zważył, co następuje:

Zarzuty wysunięte w zażaleniu mają uzasadniać tezę, że zachowanie się sędziego Sądu Rejonowego cechuje znikomy stopień społecznej szkodliwości, a tym samym nie istniały podstawy do podjęcia zaskarżonej uchwały.

Wobec takiego stanowiska autora zażalenia rozważyć trzeba w pierwszej kolejności, czy w ogóle ocena stopnia społecznej szkodliwości czynu leży w gestii Sądów dyscyplinarnych. Orzecznictwo Sądu Najwyższego – Sądu Dyscyplinarnego w tej materii nie jest jednolite. Występują w nim zarówno uchwały mówiące, że ocena stopnia społecznej szkodliwości czynu (którego

popelnienie ma być zarzucone sędziemu) leży poza kognicją Sądu dyscyplinarnego, jak i uchwały zawierające przeciwny pogląd.

Gdyby zatem opowiedzieć się za pierwszą z przedstawionych opcji, to rezultat byłby najzupełniej oczywisty, a mianowicie zażalenie obrońcy sędziego Sądu Rejonowego nie kwalifikowałoby się do uwzględnienia i to bez potrzeby jakichkolwiek dalszych rozważań.

Sąd Najwyższy – Sąd Dyscyplinarny w składzie orzekającym w tej sprawie opowiada się za drugą z przedstawionych opcji. Skoro bowiem uchylenie immunitetu sędziowskiego oznacza zezwolenie na pociągnięcie sędziego do odpowiedzialności karnej sądowej i skoro wszczęcie postępowania karnego łączy się uzasadnionym podejrzeniem popelnienia przez sędziego czynu zabronionego, to stopień społecznej szkodliwości jako warunek karalności tegoż czynu nie może pozostawać poza kognicją Sądu dyscyplinarnego. W przeciwnym wypadku otwierałoby się pole do najzwyczajszego szykanowania sędziego pod pretekstem popelnienia przezeń czynu przestępczego.

Przechodząc teraz już wprost do oceny zażalenia Sąd Najwyższy – Sąd Dyscyplinarny stwierdza, że nie kwalifikowało się ono do uwzględnienia. Skarżący najwyraźniej bagatelizuje charakter i wagę zachowania się sędziego Sądu Rejonowego, jeżeli wywodzi, że nie zaistniały podstawy do uchylenia immunitetu sędziowskiego z powodu znikomego stopnia społecznej szkodliwości czynu sędziego bezspornie ustalonego w tej sprawie.

Elementy decydujące przy ocenie stopnia społecznej szkodliwości czynu zostały określone w art. 115 § 2 k.k. i Sąd dyscyplinarny pierwszej instancji zasadnie dostrzegł je w zachowaniu sędziego Sądu Rejonowego, co doprowadziło do konkluzji zawartej w zaskarżonej uchwale.

Wywody zamieszczone w zażaleniu skażone są błędem, polegającym na odwoływaniu się do tez niektórych judykatów Sądu Najwyższego dotyczących oceny stopnia społecznej szkodliwości czynu, przy całkowitym pomijaniu stanów faktycznych, w których tezy te były wypowiedane.

Owszem, Sąd Najwyższy – Sąd Dyscyplinarny niejednokrotnie aprobował uchwały odmawiające udzielenia zezwolenia na pociągnięcie sędziego do odpowiedzialności karnej sądowej z powodu znikomego stopnia szkodliwości społecznej czynu, popełnienie którego chciano przedstawić sędziemu, czynił to jednak najczęściej, gdy przedmiotem sprawy były tzw. występki cywilizacyjne, w tym zwłaszcza występki mieszczące się w ryzyku nieodłącznie związanym z ruchem drogowym. W takich sprawach ostrożność w podejmowaniu decyzji jest ze wszech miar uzasadniona, a zablokowanie zezwolenia na pociągnięcie sędziego do odpowiedzialności karnej pożądane, zważywszy na niebezpieczeństwo nieuzasadnionego zakwestionowania nieskazitelnosci charakteru sędziego.

Sprawa niniejsza nie należy jednak do tej kategorii zachowania sędziego Sądu Rejonowego, a powody mające łagodzić obiektywną wymowę tego zachowania i jego skutki nie tworzą – wbrew wywodom zawartym w zażaleniu – racji pozwalających na zakwestionowanie stanowiska wyrażonego w zaskarżonej uchwale.

W tym stanie rzeczy Sąd Najwyższy – Sąd Dyscyplinarny zaskarżoną uchwałę utrzymał w mocy.